

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ได้ให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพคน ในมาตรา 6 การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญาความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และมาตรา 7 ระบุไว้ว่า กระบวนการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักรักษาและส่งเสริมสิทธิหน้าที่เสรีภาพ ความเคารพกฎหมาย ความเสมอภาค และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักรักษาสันติภาพผลประโยชน์ส่วนรวมและของประเทศชาติ รวมทั้งส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และความรู้อันเป็นสากลตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความริเริ่มสร้างสรรค์ใฝ่รู้และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ตระหนักถึงความจำเป็นในสถานการณ์ข้างต้น จึงมุ่งพัฒนานักเรียนทุกคนในมิติด้านคุณภาพอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้นักเรียนบรรลุถึงศักยภาพสูงสุดในตน มีความรู้และทักษะ การอ่านเขียน และคิดคำนวณที่เข้มแข็ง ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญในการเรียนรู้และการดำรงชีวิตในอนาคต (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2557, หน้า 8)

กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดให้มีการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง พ.ศ. 2552-2561 ซึ่งมีวิสัยทัศน์ที่ให้คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพในปี พ.ศ. 2561 โดยมีการปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้อย่างเป็นระบบใน 3 ประเด็นหลัก คือ การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาและการเรียนรู้ของคนไทย การเพิ่มโอกาส

ทางการศึกษา และการเรียนรู้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ และการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนของสังคมในการบริหารการจัดการศึกษา และยังสามารถกำหนดกรอบแนวทางในการปฏิรูปการศึกษาไว้ 4 ประการ ได้แก่ 1) การพัฒนาคุณภาพคนไทยยุคใหม่ 2) การพัฒนาสถานศึกษายุคใหม่ 3) การพัฒนาคุณภาพ และ 4) การบริหารจัดการใหม่ ประกอบกับกระทรวงศึกษาธิการ ได้ประกาศใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในโรงเรียนทั่วประเทศ การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2553 เพื่อให้การพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน สอดคล้องตามจุดเน้นของการปฏิรูปการศึกษาและมีแผนการดำเนินงานอย่างมีระบบ ชัดเจนต่อการนำไปปฏิบัติ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดให้มีการเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสำหรับเป็นแนวทางในการขับเคลื่อนหลักสูตรการจัดการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผล และการเพิ่มคุณภาพผู้เรียน (คุชฎี กระพ้อ, 2556, หน้า 2)

การพัฒนาเด็กปฐมวัยซึ่งเป็นรากฐานของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เนื่องจากเป็นช่วงสมองที่มีการพัฒนาสูงสุด การให้ความสำคัญกับการจัดการเรียนรู้ เพื่อปลูกฝังทั้งในด้านการพัฒนาสติปัญญาและอารมณ์ จึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะหล่อหลอมให้เด็กเจริญเติบโตเป็นทรัพยากรที่มีคุณภาพต่อไป (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552, หน้า 5) ส่วนการบริหารจัดการศึกษายังพบปัญหาหลายประการจากรายงานความก้าวหน้าการจัดการเรียนรู้ระดับปฐมวัย พุทธศักราช 2551-2552 เช่น ขาดการนิเทศติดตาม ขาดบทบาทของการเป็นผู้นำในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ไม่มีการกำหนดติดตามให้มีการประกันคุณภาพในสถานศึกษา และนำผลจากการประเมินไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพเด็ก ไม่มีบทบาทในการกำหนด ติดตามให้มีการนำหลักสูตรไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพเด็กไม่มีบทบาทในการกำกับติดตาม ให้มีการประเมินการนำหลักสูตรไปใช้ เป็นต้น เด็กปฐมวัยไทยมีพัฒนาการทางสมองอยู่ในขั้นวิกฤติ (บุญชู อังสวัสดิ์, 2553, หน้า 15) การประเมินคุณภาพมาตรฐานของสถานศึกษา (สมศ.) พบว่า มีสถานศึกษาที่อยู่ในระดับดีเพียงร้อยละ 34.14 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2553, หน้า 49) ผู้บริหารยังขาดการจัดการหลักสูตรการศึกษาที่เหมาะสม ขาดการนำมาตราฐานคุณภาพที่เหมาะสมไปใช้ ขาดกระบวนการผลิต และการฝึกอบรมบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างต่อเนื่องเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ ขาดการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทั้งด้านคุณภาพและปริมาณ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2553, หน้า 5) ในส่วนปัญหาเรื่องครู/ครูพี่เลี้ยงสอนระดับปฐมวัยส่วนใหญ่มักใช้ครูอัตราจ้างที่มีคุณวุฒิต่ำ

ไม่ได้จบการศึกษาหรือไม่ได้รับการอบรมเรื่องการจัดการเรียนการสอนระดับปฐมวัยมา รวมทั้งผู้บริหารสถานศึกษามักไม่ให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาก่อนประถมศึกษา (ยศกมล เรื่องสง่า, 2551, หน้า 3) ได้กล่าวถึงปัญหาในการจัดการเรียนการสอนนักเรียนในระดับปฐมวัยไว้หลายด้าน เช่น การจัดทำหลักสูตรซึ่งส่วนใหญ่ไม่มีการปรับปรุง หลักสูตรให้เข้ากับบริบทและสภาพแวดล้อมปัจจุบัน เทคนิคในการสอนที่เป็นลักษณะแบบเดิม ๆ ไม่ค่อยหลากหลาย สอนไม่ตรงตามแผนการสอนที่ตั้งไว้ สื่อวัสดุ-อุปกรณ์ ไม่เพียงพอต่อจำนวนเด็ก ครูขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมในการพัฒนา เด็กปฐมวัย ครูขาดความรู้ความเข้าใจหลักเกณฑ์ในการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย ขาดการนำผลการประเมินพัฒนาการมาใช้ในการปรับปรุง ขาดการส่งเสริมแก้ไขปัญหา เด็กปฐมวัย สถานที่และอาคารไม่อำนวยต่อการจัดการเรียนการสอนจำนวนครูไม่เพียงพอ ต่อจำนวนเด็ก ผู้บริหารขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดการศึกษา ทำให้การจัดการศึกษา ระดับปฐมวัยไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ ปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้ ล้วนมีผลต่อการจัดการศึกษาปฐมวัย แต่อย่างไรก็ตามการจัดการศึกษาจะเป็นเช่นใด ขึ้นอยู่กับการปฏิบัติงานของโรงเรียน โดยเฉพาะการบริหารงานของผู้บริหารเป็นสิ่งสำคัญ ต่อความสำเร็จขององค์กร (ภารดี อนันต์นาวิ, 2553, หน้า 260)

ดังนั้นการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย จึงมีความสำคัญและจำเป็นต่อการจัดการศึกษา เพื่อหาแนวทางพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ร่างกาย อารมณ์จิตใจ สังคม และสติปัญญา พร้อมทั้งการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์ การจัดกิจกรรม การจัดสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกของโรงเรียนเพื่อให้เด็กมีคุณภาพที่ดีต่อไปในอนาคต (หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย, 2560, หน้า 7)

จากที่กล่าวมาในข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาเรื่องสภาพ ปัญหาและ ประสิทธิภาพการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการตามวัยของเด็กปฐมวัย โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพการศึกษาของปฐมวัยอย่างมีคุณภาพและเป็นการสร้างรากฐานคุณภาพชีวิตให้กับเด็กได้พัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เกิดคุณค่าต่อตนเองและสังคม ตามเจตนารมณ์ของการศึกษาแห่งชาติต่อไป

คำถามของการวิจัย

การวิจัยเรื่องสภาพ ปัญหาและประสิทธิผลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมพัฒนาการตามวัยของเด็กปฐมวัยโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ผู้วิจัยได้กำหนดคำถามของการวิจัย ไว้ดังนี้

1. ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนระดับปฐมวัยมีความคิดเห็นต่อสภาพ ปัญหาและประสิทธิผลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการตามวัยของเด็กปฐมวัยโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 อยู่ในระดับใด
2. ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนระดับปฐมวัยที่มีตำแหน่ง ประสบการณ์การทำงานและวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพ ปัญหาและประสิทธิผลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการตามวัยของเด็กปฐมวัยโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ต่างกันหรือไม่
3. แนวทางพัฒนาประสิทธิผลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการตามวัยของเด็กปฐมวัยโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยเรื่องสภาพ ปัญหาและประสิทธิผลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมพัฒนาการตามวัยของเด็กปฐมวัยโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ผู้วิจัยได้กำหนดความมุ่งหมายของการวิจัย ไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพ ปัญหาและประสิทธิผลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมพัฒนาการตามวัยของเด็กปฐมวัยโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนระดับปฐมวัย
2. เพื่อเปรียบเทียบสภาพ ปัญหาและประสิทธิผลการจัดประสบการณ์ เพื่อส่งเสริมพัฒนาการตามวัยของเด็กปฐมวัยโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนระดับปฐมวัยจำแนกตาม ตำแหน่ง ประสบการณ์การทำงานและวุฒิการศึกษา

3. เพื่อศึกษาแนวทางพัฒนาประสิทธิภาพการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมพัฒนาการตามวัยของเด็กปฐมวัยโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

สมมุติฐานของการวิจัย

การวิจัยเรื่องสภาพ ปัญหาและประสิทธิภาพการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมพัฒนาการตามวัยของเด็กปฐมวัยโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ผู้วิจัยได้ตั้งสมมุติฐานของการวิจัย ไว้ดังนี้

1. ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนระดับปฐมวัยต่อ สภาพ ปัญหาและประสิทธิภาพการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการ ตามวัยของเด็กปฐมวัยโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 อยู่ในระดับปานกลาง

2. ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนระดับปฐมวัยที่มีตำแหน่ง ประสบการณ์ การทำงานและวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพ ปัญหาและประสิทธิผล การจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการตามวัยของเด็กปฐมวัยโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 มีความแตกต่างกัน

3. แนวทางพัฒนาประสิทธิภาพการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อส่งเสริม พัฒนาการตามวัยของเด็กปฐมวัยโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 เป็นอย่างไร

ความสำคัญของการวิจัย

การวิจัยเรื่องสภาพ ปัญหาและประสิทธิภาพการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมพัฒนาการตามวัยของเด็กปฐมวัยโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ผู้วิจัยได้กำหนดความสำคัญของการวิจัย ไว้ดังนี้

1. ทำให้เกิดองค์ความรู้เกี่ยวกับสภาพ ปัญหาและประสิทธิภาพการจัด ประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการตามวัยของเด็กปฐมวัยโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 และการนำไปประยุกต์ใช้ใน สถานศึกษาต่อไป

2. ทราบความแตกต่างของความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพ ปัญหา และประสิทธิผลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการตามวัยของเด็กปฐมวัยโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 จำแนกตาม ตำแหน่ง ประสบการณ์การทำงานและวุฒิการศึกษา

3. ได้ขอเสนอแนะประสิทธิผลทางการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมพัฒนาการตามวัยของเด็กปฐมวัยโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ที่สามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลในการจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษาและใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาอีกด้วย

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยเรื่องสภาพ ปัญหาและประสิทธิผลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมพัฒนาการตามวัยของเด็กปฐมวัยโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัย ไว้ดังนี้

1. ขอบเขตเนื้อหา

1.1 การพัฒนาการตามวัยของเด็กปฐมวัย ได้แก่ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560, หน้า 6)

1.1.1 การพัฒนาการด้านร่างกาย

1.1.2 การพัฒนาการด้านอารมณ์จิตใจ

1.1.3 การพัฒนาการด้านสังคม

1.1.4 การพัฒนาการด้านสติปัญญา

1.2 การจัดประสบการณ์การเรียนรู้พัฒนาตามวัยของเด็กปฐมวัย

1.3 ประสิทธิผลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้พัฒนาตามวัยของเด็กปฐมวัย

2. ขอบเขตประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ บุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ประจำปีการศึกษา 2561

จำนวน 535 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 175 คน และครูผู้สอนระดับ
ปฐมวัย จำนวน 387 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ บุคลากรทางการศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 1 ประจำปีการศึกษา 2561
จำนวน 176 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 44 คน และครูผู้สอนระดับปฐมวัย
จำนวน 132 คน

3. ขอบเขตด้านตัวแปร

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ คุณลักษณะของผู้ตอบแบบสอบถามของ
ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนระดับปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ประกอบด้วย

3.1.1 ตำแหน่ง

3.1.1.1 ผู้บริหารโรงเรียน

3.1.1.2 ครูผู้สอนระดับปฐมวัย

3.1.2 ประสบการณ์ทำงาน

3.1.2.1 น้อยกว่า 10 ปี

3.1.2.2 10-20 ปี

3.1.2.3 มากกว่า 20 ปี

3.1.3 วุฒิการศึกษา

3.1.3.1 ปริญญาตรี

3.1.3.2 สูงกว่าปริญญาตรี

3.2 ตัวแปรตาม คือ สภาพ ปัญหาและประสิทธิผลการจัดประสบการณ์
การเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการตามวัยของเด็กปฐมวัย ได้แก่ (กระทรวงศึกษาธิการ,
2560, หน้า 6)

3.2.1 การพัฒนาการด้านร่างกาย

3.2.2 การพัฒนาการด้านอารมณ์จิตใจ

3.2.3 การพัฒนาการด้านสังคม

3.2.4 การพัฒนาการด้านสติปัญญา

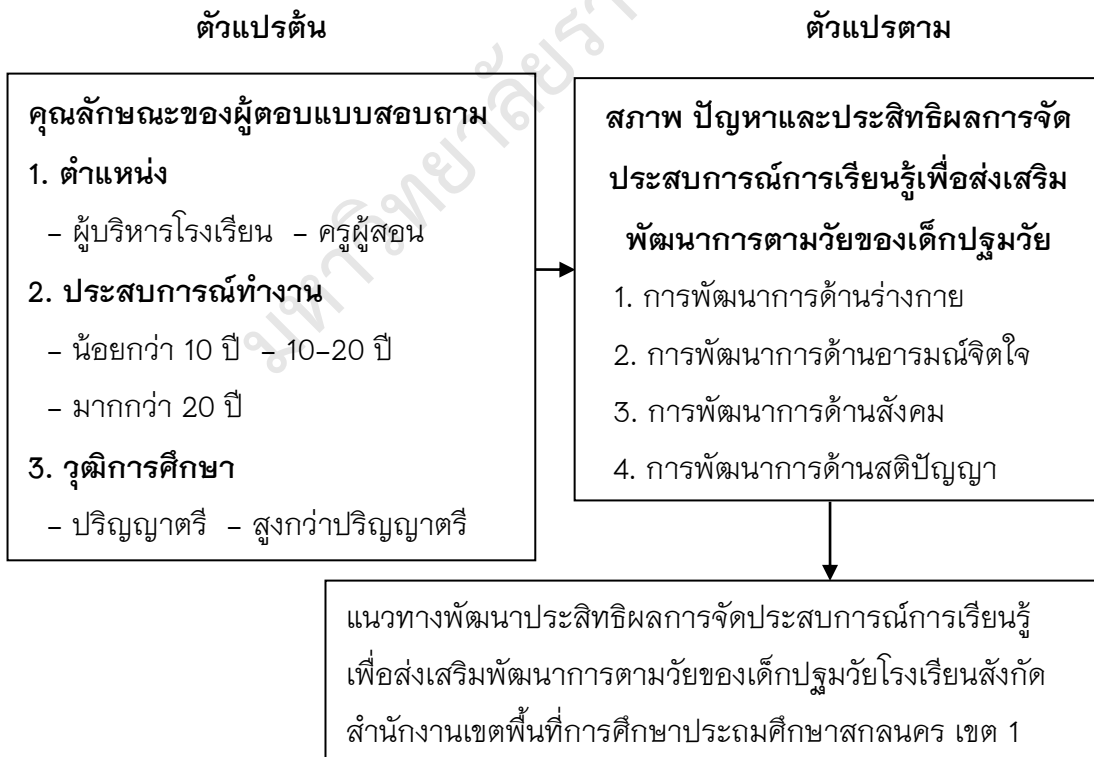
3.3 แนวทางพัฒนาประสิทธิผลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมพัฒนาการตามวัยของเด็กปฐมวัยโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

4. ขอบเขตระยะเวลา

ในการวิจัยเรื่องสภาพ ปัญหาและประสิทธิผลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมพัฒนาการตามวัยของเด็กปฐมวัยโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ผู้วิจัยได้กำหนดระยะเวลาในการดำเนินการวิจัย ระหว่างเดือนมิถุนายน 2561 ถึงเดือนมีนาคม 2562 เป็นเวลา 10 เดือน

กรอบแนวคิดของการวิจัย

การวิจัยเรื่องสภาพ ปัญหาและประสิทธิผลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมพัฒนาการตามวัยของเด็กปฐมวัยโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดของการวิจัย ไว้ดังนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

นิตยาคมศัพท์เฉพาะ

การวิจัยเรื่องสภาพ ปัญหาและประสิทธิผลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมพัฒนาการตามวัยของเด็กปฐมวัยโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ผู้วิจัยได้กำหนดนิตยาคมศัพท์เฉพาะ ไว้ดังนี้

1. สภาพการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการตามวัยของเด็กปฐมวัย หมายถึง การดำเนินงานของโรงเรียนในการจัดประสบการณ์เพื่อส่งเสริมพัฒนาการตามวัยของเด็กปฐมวัยที่มีสภาพในด้านการพัฒนาการด้านร่างกาย การพัฒนาการด้านอารมณ์จิตใจ การพัฒนาการด้านสังคม และการพัฒนาการด้านสติปัญญา

2. ปัญหาการจัดประสบการณ์เพื่อส่งเสริมพัฒนาการตามวัยของเด็กปฐมวัย หมายถึง อุปสรรคในการดำเนินงานของโรงเรียนในการจัดประสบการณ์เพื่อส่งเสริมพัฒนาการตามวัยของเด็กปฐมวัยในการพัฒนาการด้านร่างกาย การพัฒนาการด้านอารมณ์จิตใจ การพัฒนาการด้านสังคม และการพัฒนาการด้านสติปัญญา

3. ประสิทธิผลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการตามวัยของเด็กปฐมวัย หมายถึง ผลสำเร็จที่เกิดจากความสามารถของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนในโรงเรียนที่ทำงานร่วมกัน จนสามารถทำให้นักเรียนมีความใฝ่เรียนรู้ รักการอ่าน และแสวงหาความรู้ด้วยตนเองในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย

4. การจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการตามวัยของเด็กปฐมวัย หมายถึง การดำเนินงานของโรงเรียนในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย ประกอบด้วย

4.1 การพัฒนาการด้านร่างกาย หมายถึง การดำเนินงานของโรงเรียนในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย ได้แก่ การรับประทานอาหารที่มีประโยชน์เหมาะสมตามวัยมีกิจกรรมเล่นกับเด็ก การออกกำลังกายหรือเล่นกลางแจ้ง การจัดหาของเล่นที่มีลีขนาด และรูปทรงแตกต่างกันให้เด็กเล่น การฝึกให้เด็กช่วยเหลือตัวเอง การจัดสิ่งแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกบ้านให้ปลอดภัย การฝึกนิสัยความสะอาด และการตรวจสุขภาพและรับวัคซีนตามนัด

4.2 การพัฒนาการด้านอารมณ์จิตใจ หมายถึง การดำเนินงานของโรงเรียนในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย มีความมั่นใจในตนเอง กล้าพูดและกล้าแสดงออก มีความร่าเริง สดชื่น แจ่มใส อารมณ์ดี มีความสนใจและสนุกกับการทำ

กิจกรรมตามคำแนะนำ แสดงท่าทางตามจินตนาการประกอบเพลงได้ และทำกิจกรรมร่วมกันระหว่างพ่อ แม่ ลูก

4.3 การพัฒนาการด้านสังคม หมายถึง การดำเนินงานของโรงเรียนในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น มารยาทในการเข้าสังคม พฤติกรรมการของเด็ก ด้านความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่พฤติกรรมของเด็ก การพูดจายกย่อง การควบคุมอารมณ์การแสดงออกถึงการแนะนำวิธีการ สนับสนุนหรือตอบสนองความต้องการของเพื่อนการแสดงความคิดเห็น การยอมรับข้อตกลงของกลุ่มและการทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อน ๆ

4.4 การพัฒนาการด้านสติปัญญา หมายถึง การดำเนินงานของโรงเรียนในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย การเล่นนิทาน การพูดและคุยโต้ตอบกับเด็ก การร้องเพลงกล่อมเด็ก การกิจกรรมต่าง ๆ การชี้เรียกชื่อรูปภาพ การที่เด็กรู้จักชื่อสิ่งของที่จำเป็นต่าง ๆ

5. ผู้บริหารโรงเรียน หมายถึง บุคลากรวิชาชีพที่รับผิดชอบการบริหารสถานศึกษาแต่ละแห่งของรัฐที่ได้รับการบรรจุ แต่งตั้งให้รับผิดชอบในการบริหารจัดการสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

6. ครูผู้สอนระดับปฐมวัย หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่ในการดูแล สนับสนุน แนะนำหรือชี้แนะและอำนวยความสะดวก บทบาทของการดูแลเด็กเพื่อตอบสนองความต้องการทางร่างกาย อารมณ์ จิตใจของเด็ก เอาใจใส่ต่อความปลอดภัย โภชนาการ สุขภาพ ครูปฐมวัยต้องดูแลความเป็นอยู่ของเด็กปฐมวัยอย่างปกติสุขประกอบด้วยการดูแลการเจริญเติบโต สุขภาพ พัฒนาการและความปลอดภัยที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

7. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 หมายถึง หน่วยงานที่ทำหน้ากำกับ ดูแล ติดตามการดำเนินการของสถานศึกษาที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

8. แนวทางพัฒนาประสิทธิผลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการตามวัยของเด็กปฐมวัย หมายถึง ข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญจำนวน 10 คน ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางพัฒนาประสิทธิผลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมพัฒนาการตามวัยของเด็กปฐมวัย ซึ่งผู้วิจัยได้นำประสิทธิผลด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าค่าเฉลี่ยรวมมาวางแผนทางพัฒนาเพื่อลงความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ